Raadsvoorstel Besluitvormend

Ontwerp-programmabegroting 2026 VRHM

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer begroting:	Z-25-419838
datum collegevergadering:	27 mei 2025
datum raadsvergadering:	3 juli 2025
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. C.G.J. Breuer
behandelend ambtenaar:	Daan Koopmans
Emailadres:	d.koopmans@hltsamen.nl
programma:	Bestuur

Wij stellen voor:

1. Een zienswijze aan het bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) uit te brengen over de ontwerpbegroting 2026, zoals verwoord in de zienswijze brief.

Inleiding
Op grond van artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stuurt het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling VRHM de ontwerpbegroting Begrotingsjaar aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raad krijgt de gelegenheid een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting.

De gemeente werkt samen met de gemeenten in Hollands Midden in de GR VRHM. Het is een wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling. De organisatie van de regionale crisisbeheersing en rampenbestrijding ligt bij de VRHM. Het voert voor de achttien deelnemende gemeenten de taken uit op het gebied van de (coördinatie van) de rampenbestrijding en crisisbeheersing, risicobeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, brandweerzorg, bevolkingszorg en het vervult de meldkamerfunctie voor brandweer, crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.

De ontwerp-programmabegroting 2026 gaat uit van een bedrag van € 2.822.591,- voor de gemeente Teylingen. Hierbij is rekening gehouden met de indexering voor 2026 van 2,31% positief t.o.v. 2025 conform het voorstel van de werkgroep Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) voor begrotingen 2026.

Bestaand kader en context
Vanuit de werkgroep FKGR is een uniforme taakstelling geadviseerd, om te komen tot een bezuiniging van 6%, voor alle gemeenschappelijke regelingen in het werkgebied. Al bij de vooraankondiging van deze bezuinigingstaakstelling heeft de veiligheidsregio aangegeven te adviseren een dergelijke taakstelling niet op de GR VRHM toe te passen. Vervolgens heeft de VRHM de opdracht gekregen om verschillende scenario’s uit te werken om de

mogelijkheden voor ombuigingen en bezuinigingen en de impact daarvan in kaart te brengen. Hierover zijn ook sessies geweest met de verschillende gemeenteraden.

Op 24 januari 2025 is er vanuit het Algemeen Bestuur (AB) van de veiligheidsregio een brief binnengekomen waarin de situatie wordt geschetst. Allereerst is er in de jaren, tot en met 2018 natuurlijk al 16,6% bezuinigd door de veiligheidsregio, wat destijds geleid heeft tot een aanzienlijke taaksanering. Verder is er sprake van onvermijdelijke meerkosten (€ 1,1 miljoen) waarmee de veiligheidsregio te kampen heeft, welke door de veiligheidsregio zelf zullen worden gedekt. Dit maakt onderdeel uit van de geschetste scenario's 2 tot en met 5. Vanaf scenario 2 worden de onvermijdbare meerkosten door de veiligheidsregio opgevangen.

De onvermijdbare meerkosten zijn het gevolg van de ontwikkelingen van afgelopen jaren en vragen om meer operationele voorbereiding, opleiding en oefening op de veranderende incidenttypen. Daar komt de aanpak bij van PTSS onder de hulpverlening, een noodzakelijke taak, die onvermijdbaar middelen vergt. Door zoals de veiligheidsregio het noemt 'versobering' worden de bezuinigingen van € 1,1 miljoen gevonden. In de vergadering van 20 februari 2025 van het AB van de VRHM is overeengekomen dat door ambitiekrimp nog eens € 0,4 miljoen kan worden bezuinigd (ten koste van de programmataak Brandweer en crisisbeheersing en de programmataak GHOR). De VRHM geeft aan dat nog meer bezuinigen grote gevolgen zou hebben voor de taakuitvoering en zou leiden tot taaksanering. Er is nadrukkelijk niet gekozen voor taaksanering in de primaire processen, waarbij moet worden gedacht aan sluiting van kazernes en het stoppen met specialistische brandweertaken.

Naar aanleiding van een brief over de financiële kaderstelling 2025 is vorig jaar, 22 maart 2024 de financiële positie van gemeenten met de FKGR en de VRHM besproken en wederzijds toegelicht. Ondanks de al grote gevraagde inspanningen willen we het bestuur van de VRHM meegeven alert te zijn op mogelijkheden om waar mogelijk toch nog extra te kunnen bezuinigen, om zo dichter bij de bezuinigingstaakstelling van 6% te komen.

Beoogd effect
Het beoogde effect is te komen tot een goede uitvoering van de financiële cyclus van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast is een goede behartiging van de belangen van gemeente Teylingen binnen de begroting van de gemeenschappelijke regeling een belangrijk punt.

Argumenten
1.1 De raad heeft het recht een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van de GR
Dit is vastgelegd in artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 48 lid 3 van de GR VRHM.

1.2 Dit geeft de raad de gelegenheid te sturen op de GR
De GR VRHM voert namens de gezamenlijke gemeenten in Hollands Midden de taken uit ten aanzien van de (coördinatie van) de rampenbestrijding en crisisbeheersing, risicobeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, brandweerzorg, bevolkingszorg en het vervult de meldkamerfunctie.

Het college houdt zicht op de uitvoering van die taak. De raad controleert vervolgens of de GR de taak volgens de gestelde kaders uitvoert en of het college dit bewaakt en, zo nodig, bijstuurt. De zienswijze op de ontwerpbegroting is een belangrijk middel in die controle.

Kanttekeningen

1.1 Het advies van de FKGR van een bezuiniging wordt niet gerealiseerd

Enerzijds wordt met voorliggende ontwerp-programmabegroting de beoogde 6% bezuiniging bij lange na niet gehaald, wat betekent dat er door de gemeente op andere terreinen zal moeten worden bezuinigd.

1.2 Grotere bezuinigingsinspanning gevraagd, tegelijkertijd groot beroep op VRHM

Anderzijds kun je zeggen dat met de vaststelling van voorliggende ontwerp-programmabegroting het voor de veiligheidsregio heel moeilijk wordt om te voldoen aan de verwachting om het hoofd te bieden aan alle uitdagingen waar de veiligheidsregio voor staat, zoals omgaan met de effecten van stedelijke verdichting, klimaatverandering, vergrijzing, energie- en materiaaltransitie. Daarnaast is er nog sprake van toenemende geopolitieke spanningen en hybride dreiging, wat vraagt om grotere weerbaarheid in de samenleving, waarbij ook de veiligheidsregio's een belangrijke rol zullen vervullen.

Financiële consequenties

De Werkgroep Financiële kaderstelling voor gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden (FKGR) adviseert om de indexering te blijven baseren op de zgn. loon- en prijsontwikkeling (lpo) methodiek. Voor de VRHM betekent dit een (gewogen) indexering van de gemeentelijke bijdragen van 2,31% ten opzichte van 2025.
Voor de laatste twee jaren van deze beleidsplanperiode (2024-2027) vraagt de VRHM geen extra gemeentelijke bijdragen vragen voor de onvermijdelijke meerkosten voor vakbekwaamheid (€ 0,8 mln.) en huisvestering (€ 0,3 mln.). Er worden versoberingen doorgevoerd om deze kosten zelf binnen de begroting te dekken.
Het algemeen bestuur heeft besloten invulling te geven aan een bezuinigingstaakstelling van € 1,5 miljoen, waarvan € 1,1 miljoen mag worden geherinvesteerd om onvermijdelijke meerkosten te dekken. Deze taakstellende bezuiniging vraagt om een forse inspanning van de veiligheidsregio en zal zijn weerslag hebben op de noodzakelijke doorontwikkeling van de bedrijfsvoering en de organisatie als geheel. Anderzijds is met dit besluit gekozen om geen brandweerkazernes of specialistische eenheden op te heffen.
De VRHM heeft verder te maken met een korting op de rijksbijdrage Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze wordt vanaf 2026 met 10% landelijk = € 27,7 mln.) gekort. Voor de VRHM betekent dit een vermindering van € 722.467 ten opzichte van 2025.

Voor het jaar 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 zijn de bestuurlijke uitgangspunten bepalend. In de gemeentelijke bijdragen van 2026 is de bijdrage voor de programmataak GHOR, als gevolg van de transitie van de GHOR Hollands Midden van Hecht naar de VRHM per 1 januari 2025, opgenomen.

Concluderend betekent dit voor de bijdrage van de gemeente Teylingen aan de Veiligheidsregio een stijging van de kosten. Rekening houdend met de indexering voor 2026 (2,31% positief t.o.v. 2025):
Bijdrage gemeente Teylingen in 2025 € 2.797.470,-.
Bijdrage gemeente Teylingen in 2026 € 2.822.591,-.
Dit betekent een stijging van de bijdrage van € 25.000,-.

In de gemeentebegroting is een bedrag opgenomen voor 2025 en verdere jaren van € 2.458.000,- wat betekent dat het budget in de begroting van de gemeente opgehoogd dient te worden met € 365.000,-. Hier tegenover staat echter een verlaging van de begroting bij Hecht.
De Veiligheidsregio geeft voor een beperkt gedeelte invulling aan de gevraagde taakstelling van 6 %, overeenkomstig een bedrag van €4 miljoen. Zij geven aan € 1,5 miljoen te willen bezuinigen, maar daar tegenover staan ook onvermijdelijke meerkosten.

Per saldo een bezuiniging van 4 %, die zij wel hopen te zien oplopen voor 2027 en verder.
Dit heeft consequenties voor de ombuigingsopgave van de gemeente Teylingen. Doordat de Veiligheidsregio niet aan haar taakstelling kan voldoen, zal dit negatieve gevolgen hebben voor de opgave van de gemeente Teylingen.

Aanpak, uitvoering en participatie
Op 17 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRHM ingestemd met de ontwerp-programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Vervolgens is deze ter zienswijze aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De ontwerp-programmabegroting staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 3 juli 2025. Na besluitvorming wordt de zienswijze gestuurd aan het Dagelijks Bestuur van de VRHM. De uiterlijke datum dat de zienswijze kan worden ingediend is 11 juli 2025. De planning is dat in de vergadering van 11 september 2025 van het Algemeen Bestuur, de begroting zal worden vastgesteld.
Na besluitvorming wordt de zienswijze gestuurd aan het Dagelijks Bestuur van VRHM.

Duurzaamheid
De VRHM zet in op een wendbare, duurzame, sociaal veilige en aantrekkelijke organisatie, waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. Ook is het thema duurzaamheid onderdeel van het Regionaal Beleidsplan (RBP) VRHM 2024 - 2027.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit voorstel betreft gemeente Teylingen. In Hillegom en Lisse wordt ongeveer tegelijkertijd eenzelfde voorstel voorgelegd.

Urgentie
De begroting wordt op 11 september 2025 ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Tot 11 juli 2025 kunnen zienswijzen worden ingediend.

Evaluatie
Buiten de reguliere planning- en controlcyclus van de gemeenschappelijke regeling is er geen evaluatie voorzien.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Als bijlagen zijn bij dit voorstel gevoegd:
- Aanbiedingsbrief van de VRHM aan de raden
- Ontwerp-programmabegroting 2026 GR VRHM
- Conceptbrief met zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2026 GR VRHM
- Brief werkgroep aan besturen GR-en FKGR
- Brief VRHM Ombuigings- en bezuinigingsscenario’s

Namens het college van Teylingen,

Dhr. J.F.A. Tomassen	Mevr. C.G.J. Breuer
Secretaris	Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het collegebesluit van 27 mei, met als onderwerp, **zienswijze Ontwerp-programmabegroting 2026 VRHM**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35 en de Gemeenteschappelijke regeling VRHM, artikel 44.

besluit:

1. Een zienswijze aan het bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) uit te brengen over de ontwerpbegroting 2026, zoals verwoord in de zienswijze brief met daarbij de volgende wijziging:

   Achter de zin “De gemeenteraad roept u op om de komende periode met nieuwe reële voorstellen te komen om alsnog stappen te zetten richting de taakstelling van 6%” het volgende toe te voegen aan de zienswijze: “Wij geven u mee om ook in overleg te gaan met de rijksoverheid om in aanmerking te komen voor een deel van gelden, die vrij komen uit de afgesproken 1,5% BNP.”

Aldus geamendeerd aangenomen de raadsvergadering van 3 juli 2025,

Digitaal ondertekend door Marjoleine van Egeraat
op 09-07-2025

Mevr. M. van Egeraat

griffier

Digitaal ondertekend door Carla G.J. Breuer
op 09-07-2025

Mevr. C.G.J. Breuer

voorzitter